Национални обикновени съдилища

Tjekkiet

Съдебната структура в Чешката република включва 89 районни съдилища, осем окръжни съдилища и Върховния съд.

Обикновени съдилища — въведение

Компетентност по граждански дела

Районните съдилища, окръжните съдилища, висшите съдилища и Върховният съд на Чешката република са отговорни за разглеждането на граждански дела.

Съдилища от първа инстанция

Районните съдилища разглеждат и решават правно спорове и други дела, възникващи от граждански, трудови, семейни и търговски въпроси, когато съгласно закона няма друг съд, материално компетентен по тях.

Други въпроси, които не са от частен характер (например относно назначаването и освобождаването от длъжност на арбитри, относно отмяната на арбитражно решение и т.н.), трябва да бъдат разглеждани и отсъждани от районните съдилища в граждански производства, когато това е предвидено в закона.

Делата, които попадат под компетентността на районен съд, обикновено се решават от един съдия, който заседава самостоятелно.

Когато законът го определя, въпросите по трудовата заетост и някои други въпроси се разглеждат от състав, състоящ се от съдия и двама непрофесионални съдии.

Окръжните съдилища изпълняват функцията на първоинстанционни съдилища по дела и спорове, определени в член 9, параграф 2 и член 9, буква а) от Гражданско-процесуалния кодекс.

Производствата пред окръжен съд като първа инстанция се разглеждат от един съдия. Състав, състоящ се от председател от двама съдии, разглежда и се произнася по дела на първа инстанция, когато това е предвидено в закона.

Върховният съд изпълнява функцията на първоинстанционен съд съгласно член 51 от Закон № 91/2012 за международното частно право.

Съгласно разпоредбите на този закон Върховният съд признава решения на чуждестранни съдилища.

Върховният съд заседава в състави или в Голям състав.

Второинстанционни съдилища

Когато дадено дело се разглежда от районен съд на първа инстанция, апелативният съд (второинстанционен съд) е окръжен съд.

Когато дадено дело се разглежда от окръжен съд на първа инстанция, апелативният съд е висш съд.

Висшите съдилища заседават в състави, които се състоят от председателстващ съдия и двама други съдии, освен ако не е постановено друго със специално законодателство.

База данни с правна информация

Законодателството на Чешката република може да бъде намерено на официалния портал на чешкото правителство (само на чешки език).

Достъпът до базата данни с правна информация безплатен ли е?

Да. Този уебсайт е единственият безплатен източник на текстовете на законодателни актове.

Компетентност по наказателни дела

Наказателните дела се разглеждат от районните съдилища, окръжните съдилища, висшите съдилища и Върховния съд на Чешката република.

Съдилища от първа инстанция

Освен ако Закон № 141/1961 за наказателните производства не предвижда друго, производствата на първа инстанция се водят от районен съд.

Наказателното производство пред съда се води от съдебен състав или от един съдия; председателят на състава или едноличният съдия решава само когато това е изрично предвидено в закона. Съставите на районните съдилища се състоят от председател и двама непрофесионални съдии.

Председател на състав или съдия може да действа като едноличен съдия. Само съдии могат да изпълняват функцията на председателстващ съдебен състав.

Окръжните съдилища разглеждат като първа инстанция делата за престъпления, за които законът предвижда наказание от най-малко пет години лишаване от свобода или когато може да бъде наложено изключение. Окръжните съдилища действат като първоинстанционни съдилища и по отношение на престъпленията, посочени в член 17, алинея 1 от Закона за наказателното производство, дори ако минималният срок за лишаване от свобода е по-кратък.

Окръжните съдилища заседават в състави. Един съдия, заседаващ самостоятелно, разглежда делата, определени в съответните правни актове относно съдебните производства

Съставите на окръжните съдилища включват:

а. председателстващ съдия и двама други съдии, когато съдебният състав изпълнява функцията на съд на първа инстанция по наказателно дело;

б. председател на съдебния състав и двама съдии по други дела.

Председател на състав или съдия може да действа като едноличен съдия. Само съдии могат да изпълняват функцията на председателстващ съдебен състав.

Второинстанционни съдилища

По-висшият окръжен съд се произнася по жалби срещу решения на районен съд. Висшият съд се произнася по жалби срещу решения на окръжен съд на първа инстанция.

Висшите съдилища заседават в състави, които се състоят от председателстващ съдия и двама други съдии, освен ако не е постановено друго със специално законодателство.

Компетентност по административни дела

Ролята на административното правосъдие е да защитава субективните публични права на физически и юридически лица.

Тази роля се изпълнява от **административните съдилища**. Това са специализирани състави в рамките на системата на окръжните съдилища, които действат като първоинстанционни съдилища.

Административните съдилища са съставени от: председателя на окръжния съд, заместник-председателите и съдиите. Отделните дела се разглеждат от състави, състоящи се от трима съдии.
Административните съдилища са компетентни да се произнасят по
а. жалби срещу административни актове, издадени от изпълнителен орган, орган на местна или окръжна власт, физическо или юридическо лице или друг орган, оправомощен да се произнася по правата и задълженията на физически и юридически лица в публичната администрация (наричан по-нататък „административен орган“);
б. защита срещу бездействие на административен орган;
в. защита срещу незаконна намеса на административен орган;
г. действия по въпроси, свързани с компетентността;
д. въпроси, свързани с избори и въпроси, свързани с местни или регионални референдуми;
е. въпроси, свързани с политически партии и политически движения;
ж. отмяна на мярка от общ характер или на част от нея, която противоречи на закона;
з. дисциплинарни въпроси, свързани със съдии, съдебни служители, държавни прокурори и съдебни изпълнители;
и. въпроси, свързани с определени правила за професионално поведение.
Върховният административен съд е административният съд на последна инстанция и включва председателят на Върховния административен съд, заместник председателстващите съдии и съдии. Отделните дела обикновено се разглеждат от състав, съставен от трима съдии.
Освен разглеждането на жалби Върховният административен съд разглежда дела за разпускането на политически партии или политически движения, за спиране или възобновяване на техните дейности, за жалби, свързани със съдебна компетентност и за пълното или частичното отменяне на мерки от общ характер. Допълнителна материална компетентност се дава на Върховния административен съд чрез специално законодателство.
Допълнителна информация можете да намерите на уебсайта на
Европейския съдебен атлас по гражданскоправни въпроси — Съдебна система на Чешката република.
Допълнителна информация можете да намерите на следния уебсайт: Nejvyšší správní soud [Върховен административен съд].
Свързани връзки
Съдебна система
Последна актуализация: 09/11/2020
Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.
Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.